

Betænkning

over forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

(Afgivet af finansudvalget den 2. december 1977).

Udvalget har behandlet lovforslaget og har fra finansministeren modtaget de som bilag optrykte besvarelser af to af udvalget stillede spørgsmål.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets og Danmarks retsforbunds medlemmer) indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal inden for flertallet* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) understreger, at de med deres tilslutning til lovforslaget alene ønsker at sikre dækningen af betalingsbalanceunderskuddet på en sådan måde, at det får de færreste ulemper for penge og kreditpolitikken. De to partier vil imidlertid samtidig påpege, at den betydelige optagelse af udenlandske statslån meget hurtigt vil føre til en uholdbar situation. Mere end nogensinde viser finansministerens forslag, at der er behov for en mere effektiv økonomisk politik end den, regeringen indtil nu har villet være med til at gennemføre.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*, idet man ønsker at fremhæve, at det er fremskridtspartiets opfattelse, at det er forkasteligt, at en nation som den

danske med en så høj levestandard indretter sin økonomi så elendigt, at vi hvert eneste år har et klækkeligt underskud på betalingsbalancen. Dette skyldes udelukkende, at folkettinget har lovgivet på en sådan måde, at samfundets ressourcer i alt for høj grad spildes på gold offentlig virksomhed i stedet for at blive anvendt til fornuftig og betalingsbalancerigtig erhvervsvirksomhed.

Fremskridtspartiet finder det ligeledes forkasteligt, at vi, selv om vi ustandselig er nødt til at optage udenlandske lån for at klare dagen og vejen, alligevel tillader os en flottenheimeradfærd i form af gaveprægede milliardlån til udviklingslandene. Fremskridtspartiet ønsker at stemme imod befyndelsen, idet man herigennem ønsker at tvinge folkettinget til at føre en mere betalingsbalancefornuftig politik.

Et *andet mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) indstiller ligeledes lovforslaget til *forkastelse*, idet man modsætter sig den fortsatte offentlige lånoptagelse, som gør det vanskeligere at opnå den samfundsøkonomiske balance, der er brug for.

Det er ikke rimeligt, at danske borgere i fremtiden overlades gældsafdrags- og rentebyrder fra nutidssamfundet.

Albertsen (S). Normann Andersen (S). Lysholt Hansen (S). Thomas Have (S).
formand.

Erling Olsen (S). Nørgaard Sørensen (S). Grethe Philip (RV).

Christophersen (V). Ivar Hansen (V). Palle Simonsen (KF).
næstformand.

Jes Schmidt (CD). Jens Møller (KrF). Svend Andersen (Rosk. a.) (FP).

Kjærulff-Schmidt (FP). Hjortlund Christensen (DR).

Alfred Andersen (SF). Freddy Madsen (DKP).

Bilag.

FINANSMINISTERIET

Den 28. november 1977.

Finansudvalget har den 23. november 1977 — Finansudv. Bil. 23.20 — stillet følgende spørgsmål i forbindelse med behandlingen af lovforslag nr. 99 om bemyndigelse til optagelse af statslån i udlandet:

Spørgsmål 1.

Der udbedes en redegørelse for regeringens planer om optagelse af statslån i udlandet i de kommende år samt et skøn over, hvor store byrder i form af afdrag og renter lånoptagelsen vil medføre.

Svar:

En af forudsætningerne for besvarelse af dette spørgsmål vil være skønnet over underskuddet på betalingsbalancen i de kommende år.

Et sådant skøn er behæftet med mange usikkerhedsmomenter, og talangivelserne må tages med stigende forbehold, jo længere frem i tiden de refererer sig. For indeværende år kan man på grundlag af de foreliggende oplysninger skønne, at underskuddet på betalingsbalancen bliver ca. 9,5 mia kr., medens det for 1978 forventes nedbragt med ca. 3 mia kr.

Alternativt vil man i de følgende beregninger gå ud fra underskud på betalingsbalancens løbende poster i årene frem til og med 1980 som angivet:

- A) Underskuddet reduceres med 3 mia kr. fra 1977 til 1978 og derefter med 2 mia kr. pr. år.
- B) Underskuddet reduceres med 3 mia kr. fra 1977 til 1978 og derefter uændret underskud.

mia kr.	1977	1978	1979	1980
A.....	9,5	6,5	4,5	2,5
B.....	9,5	6,5	6,5	6,5

Afdrag på offentlig gæld samt lån til Ulande andrager henholdsvis ca. 2,0, 2,5, 3,5 og 4,0 mia kr. i hvert af årene 1977-80, hvilket medfører følgende finansieringsbehov:

mia kr.	1977	1978	1979	1980
A.....	11,5	9,0	8,0	6,5
B.....	11,5	9,0	10,0	10,5

Til den ovenfor nævnte usikkerhed med hensyn til opgørelsen af underskuddet på betalingsbalancen kommer vanskelighederne ved at forudse, i hvilket omfang finansieringsbehovet dækkes gennem den private sektors låntagning, og i øvrigt om udviklingen på de internationale kapitalmarkeder kan medføre et andet tempo for den statslige lånoptagelse. Hvis omkring halvdelen løbende dækkes gennem statslig låntagning, medfører det lånoptagelser af følgende størrelsesorden:

mia kr.	1978	1979	1980
A.....	4,5	4,0	3,2
B.....	4,5	5,0	5,2

Idet 500 mio \$ kreditten fra juli 1977 antages trukket i 1978, angives rente- og afdragsbyrden ved ovenstående nye låntagning i nedenstående oversigt. Der forudsættes 10-årige lån med 3 års afdragsfrihed og lige store afdrag over den resterende periode samt en gennemsnitlig forrentning på 9 pct. p.a. Der er ikke medregnet renter for det år, lån optages.

mio kr.	A			B		
	Renter	Afdrag	I alt	Renter	Afdrag	I alt
1978	309		309	309		309
1979	435		435	435		435
1980	805		805	885		885
1981	1.064	973	2.037	1.334	973	2.307
1982	969	1.544	2.513	1.239	1.687	2.926
1983	822	2.001	2.823	1.079	2.430	3.509
1984	635	2.001	2.636	853	2.430	3.283
1985	466	1.228	1.694	645	1.657	2.302
1986	355	1.228	1.583	496	1.657	2.153
1987	244	1.228	1.472	348	1.657	2.005
1988	134	1.028	1.162	198	1.457	1.655
1989	41	457	498	67	743	810

Spørgsmål 2.

Det bedes oplyst, hvorledes rente- og afdragsbyrderne vil udvikle sig, såfremt det bliver nødvendigt i 1978 og 1979 at optage yderligere udenlandske statslån f.eks. på 5 mia kr. i hvert af årene og på 10 mia kr. i hvert af årene.

Svar:

Nedenstående tabel over rente- og afdragsbetalinger på statens udenlandske gæld omfatter (1) renter og afdrag inklusive et lån på 80 mio Sfrs. underskrevet den 19. oktober 1977 og hjemtaget den 8. november 1977, et lån på 100 mio Sfrs. underskrevet den 24. november 1977 og hjemtaget den 28. november 1977 samt restbeløbet på den den

17. december 1975 optagne kredit på 300 mio \$.

I kolonne (2) er forudsat optaget 5 mia kr. statslån i hvert af årene 1978 og 1979. Beløbet for 1978 inkluderer hjemtagning af den den 6. juli 1977 aftalte kredit på 500 mio \$.

I kolonne (3) forudsættes optaget 10 mia kr. statslån i hvert af årene 1978 og 1979. Også her er hjemtagning af 500 mio \$ i 1978 indregnet i lånebeløbet.

Der er i øvrigt gjort den forudsætning for beregningerne, at de optagne lån løber over 10 år og afdrages med lige store beløb over de sidste 7 år, samt at lånene forrentes med 9 pct. p.a. Der er ikke medregnet renter for det år, lån optages.

Knud Heinesen.

/Niels Erik Sørensen.

mio kr.	Afdrag					Renter				
	(1)	(2)	(1+2)	(3)	(1+3)	(1)	(2)	(1+2)	(3)	(1+3)
1977....	768		768		768	1.690		1.690		1.690
1978....	1.287		1.287		1.287	2.106	309	2.415	309	2.415
1979....	2.161		2.161		2.161	1.974	480	2.454	930	2.804
1980....	3.115		3.115		3.115	1.690	930	2.629	1.830	3.520
1981....	4.268	773	5.041	773	5.041	1.364	911	2.275	1.811	3.175
1982....	3.672	1.044	4.716	1.759	5.431	1.029	834	1.863	1.734	2.763
1983....	2.659	1.758	4.417	3.187	5.846	728	732	1.460	1.567	2.295
1984....	1.934	1.758	3.692	3.187	5.121	526	566	1.092	1.274	1.800
1985....	989	985	1.974	2.414	3.403	377	420	797	998	1.375
1986....	1.122	985	2.107	2.414	3.536	303	330	633	780	1.083
1987....	1.805	985	2.790	2.414	4.219	210	242	452	563	773
1988....	271	985	1.256	2.414	2.685	72	153	225	346	418
1989....	158	714	872	1.428	1.586	50	64	114	129	179
1990....	176		176		176	36		36		36
1991....	59		59		59	21		21		21
1992....	235		235		235	18		18		18
1993....	10		10		10	5		5		5
1994....	2		2		2	5		5		5

Til folketingets finansudvalg.